

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

mint felülvizsgálati bíróság

Gfv. IX. 30. 268/2009/4. szám

A Magyar Köztársaság nevében!

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr. Boros Péter ügyvéd által képviselt **felperesnek**, dr. Soós Tamás ügyvéd által képviselt **alperes** ellen vételár megfizetése iránt a Pécsi Városi Bíróságnál 5.G.22.877/2006. szám alatt indult és a Baranya Megyei Bíróság 4.Gf.20.132/2009/3. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Baranya Megyei Bíróság 4.Gf.20.132/2009/3. számú ítéletét hatályában fenntartja. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 39.090 (Harminckilencezer-kilencven) forint felülvizsgálati perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes a 2006. május 6-án kelt bizományi szerződéssel a tulajdonában álló könyvek országos, kizárólagos terjesztésével bízta meg az alperest, a fogyasztói ár 50 %-át kitevő bizományi díj ellenében. Az alperes vállalta, hogy az átvett könyveket "értékcsökkenést nem okozó módon" tárolja és kötelezte magát arra, hogy a sérült könyvek ellenértékét a fogyasztói ár 50 %-ának megfelelő áron a felperesnek megfizeti. Az alperes a szerződést 2006. április 30-ára felmondta, ez alapján a felek megbízottaik részvételével leltározást végeztek, amikor is a felperes 1125 db könyv visszavételét megtagadta azok sérült, szennyeződött állapotára hivatkozással. Az alperes kérésére 2006.május 30-án újabb leltározást végeztek, ahol közösen vizsgálták meg a visszamaradt árukészletet. A sérült és szennyeződött könyvek fajtáját, darabszámát és értékét a felek közös leltározási jegyzőkönyvben rögzítették, azt mindkét fél megbízottja aláírta és a cég bélyegzőjével ellátta. Az újabb leltározás eredményeként a felperes végül 798 db könyvet nem vett vissza.

A felperes a keresetében az alperes raktárában maradt könyvek elszámolási árának megfelelő 1,250.996 Ft tőke és kamatai megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Az alperes kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokon eljáró Pécsi Városi Bíróság az alperest a kereset szerint marasztalta. A Baranya Megyei Bíróság az alperes fellebbezése folytán hozott 4.Gf.20.132/2009/3. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az volt a jogi álláspontja, hogy a leltározási jegyzőkönyv ténymegállapítást, nem pedig az alperes képviselőjének a felelősség kérdésében tett jognyilatkozatát tartalmazta. E jegyzőkönyvet a bizonyítékok körében, azok mérlegelése során kell figyelembe venni. A jegyzőkönyvben írtak alkalmasak voltak annak alátámasztására, hogy a vitás fajtájú, mennyiségű és értékű könyvek további forgalmazásra sérüléseik és szennyeződésük miatt nem voltak alkalmasak, - mert a szerződésben az alperes vállalta ezek értékének a fogyasztói ár 50 %-ának megfelelő elszámolási áron való megtérítését, az alperesnek a szerződésből eredő fizetési kötelezettsége fennáll.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. A másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértést a Ptk. 219. és 220. §-ában, valamint a Pp. 2. §-ának (1) bekezdésében, illetve a 221. §-ának (1) bekezdésében foglaltak megsértésében jelölte meg. Előadta, hogy a másodfokú bíróság tévesen alkalmazta a Ptk. 219. és 220. §-ában foglaltakat és tévesen minősítette ténymegállapításnak a leltárfelvételi jegyzőkönyvben írtakat. Az alperes raktáros beosztású munkavállalója a leltárfelvételi jegyzőkönyvben az alperesi felelősségvállalást tartalmazó jognyilatkozatot tett az alperes nevében, amely nyilatkozat megtétele kizárólag a kereskedelmi igazgató jogkörébe tartozott.

E jognyilatkozatot a másodfokú bíróság tévesen ténymegállapításnak tekintette, és ekként bírálta el.

Sérrelmezte a helyszíni szemle lefolytatása iránt előterjesztett bizonyítási indítványának az elutasítását. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok ezzel megsértették a Pp. 2. §-ának (1) bekezdésének és a másodfokú bíróság a Pp. 221. §-ának (1) bekezdését is tekintve, hogy a fellebbezésében a bizonyítási indítványának elutasítását sérelmezte, a másodfokú bíróság ítélete azonban evonatközásban indokolást nem tartalmazott.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az időközben hatályon kívül helyezett, de a jelen perben még irányadó 1997. évi CXIV. törvény 21. §-ának (2) bekezdése valamint a 156. §-a szerint a kft. mint gazdasági társaság ügyvezetését, a társaság képviseletét az ügyvezető látja el. A Gt. 39. §-ának (1) és (4) bekezdése szerint a gazdasági társaságot a vezető tisztségviselő (kft. esetében az ügyvezető) képviseli harmadik személyekkel szemben, valamint bíróságok és más hatóságok előtt. A vezető tisztségviselők az ügyek meghatározott csoportjaira nézve a gazdasági társaság munkavállalóit képviseleti joggal ruházhatják fel. A Gt. 9. §-ának (2) bekezdése értelmében a gazdasági társaságoknak és tagjainak a Gt.-ben szabályozott vagyoni és személyi viszonyaira a Polgári törvénykönyv rendelkezéseit kell alkalmazni. A Ptk. 219. §-ának (1) bekezdése nem csak az ügyek egy csoportjára, hanem egyes ügyekben is lehetőséget biztosít a képviseleti joggal rendelkező személynek arra, hogy más személy (képviselő) útján szerződést kössön vagy jognyilatkozatot tegyen. A perbeli esetben az alperes képviseletét ellátó gazdasági igazgató a kirendeltség vezetőjét, a kirendeltség vezetője pedig a cég munkavállalóját D K raktárost bízta meg leltározás keretében a sérült, illetőleg szennyeződött könyvek fajtájának, darabszámának és értékének felmérésével. O K tanúvallomásán kívül értékelhető adat nem merült fel arra, hogy a második leltározás során O K arra utasította volna D K, hogy a leltárívet ne írja alá. Ez egyébként is életszerűtlen lett volna tekintve, hogy több mint 1100 db könyvet darabonként kellett ahhoz átnézni, hogy a komolyabban sérült, illetőleg szennyezett példányokat kiválogathassák, így a már elvégzett leltárnak semmi értelme nem lett volna. D K raktárosnak tehát abban a körben, hogy a könyvek sérültek avagy szennyeződtek-e, joga volt az alperes nevében nyilatkozni. A ténykérdésben tett nyilatkozat nem minősül jognyilatkozatnak, mert ahhoz jogi hatás, az alperest terhelő kötelezettségvállalás nem fűződött.

A másodfokú bíróság tehát jogsértés nélkül állapította meg, hogy a közösen felvett leltározási íven a felek jelenlévő alkalmazottai a sérülés, illetőleg a szennyeződés tényét rögzítették, az eljárás bíróságoknak ezért a leltárfelvételi ívet a bizonyítékok körében - a kihallgatott négy tanú vallomására is figyelemmel - kellett a Pp. 206. §-a szerint értékelni.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a Pp. 2. §-ának (1) bekezdésében foglaltak megsértésére hivatkozott, a kérelem tartalma szerint valójában a Pp. 206. §-ában foglalt, a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó jogszabály megsértését állította, és mert a

fél kérelmét és nyilatkozatait a Pp. 3. §-ának (1) bekezdése értelmében tartalma szerint kell figyelembe venni, a Legfelsőbb Bíróság azt vizsgálta, hogy a másodfokú bíróság megsértette-e a Pp. 206. §-át.

Az eljáró bíróságok a fenti jegyzőkönyv bizonyítékként való értékelésével nem sértették meg a Pp.206. §-ában foglalt rendelkezéseket sem. A felvett jegyzőkönyv tényként rögzítette, a sérült illetőleg szennyeződött könyvek fajtáját, mennyiségét és értékét. Azt az alperes sem vitatta, hogy a leltárba vett könyvek sérültek, illetőleg szennyeződtek voltak, csupán végig arra hivatkozott (már a 2006. június 20-án levelében is), hogy a perbehozott könyvek elhasználódása nem haladta meg azt a mértékét, amelyek a szokásos üzletmenetből - szállítás, raktározás, árazás, stb. - adódó természetes elhasználódással járnak. Bné Á I az alperes kereskedelmi igazgatója a 11. számú tárgyalási jegyzőkönyvben tett tanúvallomásában úgy nyilatkozott, hogy az áru akkor minősül "selejtnak", ha az alperes hibájából elázik vagy egyéb módon károsodik, a piacon lévő kiadványok sérülése, rongálódása, elhasználódása nem jelenti a "selejt" minősítést. D K az alperes munkavállalója a PKKB-nál történt kihallgatása során tett tanúvallomásában azt adta elő, hogy a második leltárra azért került sor, mert az alperes úgy ítélte meg, hogy vannak még olyan könyvek, amelyek eladható állapotban vannak.

A szerződés 4. pontja szerint az alperesnek a könyveket "értékcsökkenést nem okozó módon" kellett tárolnia, ebből következően olyan sérüléseknek kellett jelentőséget tulajdonítani, amelyek miatt a könyvek nem voltak eredeti áron értékesíthetők. A 2006. május 30-án készült okirat szerint az azt aláíró személyek 798 db könyv tekintetében tényként állapították meg, hogy durván pizskolódtak és sérültek voltak és ebből arra a következtetésre jutottak, hogy további értékesítésre alkalmatlanok. Az okirat tartalmát megerősítette a felperes alkalmazottainak tanúvallomása és D K is azt vallotta, hogy egyenként nézték meg a könyveket, ránézéssel állapították meg, hogy eladhatatlanok és bár neki ebben felelőssége nem volt, de neki is "bele kellett egyeznie", hogy eladhatók-e vagy sem. Az alperes ellenkérelmében úgy nyilatkozott, hogy ezt a tényt bárki ránézésre megállapíthatja. Nem csak az okirat, de a tanúk is a könyvekről mint észlelt dolgokról azt a ténybeli ítéletet közölték, hogy azok állapotuk miatt nem voltak eladhatók.

A Pp. 193. §-a értelmében a bíróság olyan tényállásra vonatkozóan, amely okirattal bizonyítható, az egyéb bizonyítást mellőzheti. Az elsőfokú bíróság azonban tanúként hallgatta meg az okirat készítésre és annak tartalmára vonatkozóan a leltározásban részt vett személyeket és a bizonyítékokból okszerű és az iratoknak megfelelő ténybeli és jogi következtetésre jutott.

A további bizonyítási indítvány - helyszíni szemle - mellőzésével a bíróságok nem sértettek eljárási szabályt.

A Pp. 3. §-ának (4) bekezdése szerint a bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését, ha az a per eldöntése szempontjából szükségtelen. A több mint 1100 db könyv darabonként történő átvizsgálására és azok állapotának megállapítására a helyszíni szemle keretei nem alkalmasak. Az állapotfelmérést a feleknek maguknak kellett leltározás keretében elvégezniük. A felek ezt megtették, a ténymegállapításokat leltározási jegyzőkönyvbe foglalták, a jegyzőkönyvben tett ténymegállapításokat egyéb bizonyítékok is alátámasztották, ezért a releváns tényállás megállapításához a helyszíni szemle szükségtelen, de egyben alkalmatlan bizonyítási eszköz is lett volna.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Baranya Megyei Bíróság 4.Gf.20.132/2009/3. számú ítéletét a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

Az alperes felülvizsgálati kérelme sikertelen volt, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint köteles a felperesnek a felülvizsgálati eljárással okozott költségét megtéríteni.

A felperes felülvizsgálati perköltsége a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a/ pontja és (5) bekezdése szerint felszámítható, az ÁFA-t is tartalmazó ügyvédi munkadíjat foglalja magában.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2009.október 6.

**Salamonné Dr. Solymosi Ibolya s.k. a tanács elnöke,
Gyöngyösiné Dr. Gyügyei Klára s.k. előadó bíró,
Dr. Lőrincz Györgyné s.k. bíró**